Biuletyn Polonistyczny

31.10.2022

Bliżej Siebie: Słowacja – Polska

Międzynarodowy oraz międzyuczelniany projekt naukowo-dydaktyczny powstał z inicjatywy dwóch ośrodków naukowych i w zamierzeniu ma stanowić formę wsparcia i rozwinięcia studiów polonistycznych przy Katedrze Języków Słowiańskich Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy oraz studiów słowacystycznych przy Instytucie Slawistyki Zachodniej i Południowej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

„Bliżej Siebie: Słowacja – Polska” to oryginalny projekt realizowany ze wspólnej inicjatywy dr Anny Kobylińskiej i dr Viery Luptákovej z Instytutu Slawistyki Zachodniej i Południowej, dr. hab. Dawida Marii Osińskiego z Instytutu Literatury Polskiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, doc. Gabrieli Olchowej i dr Anity Račákovej z Katedry Języków Słowiańskich Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy oraz doktoranta Mária Veverki z Instytutu Studiów Środkowoeuropejskich Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie.

Wzgórze kalwaryjne

Głównymi celami i założeniami tego wyjątkowego przedsięwzięcia były nie tylko wyjazdy słowackich polonistów oraz polskich słowacystów i bohemistów do państw znajdujących się w centrum ich zainteresowań studyjnych, lecz także zabezpieczenie długotrwałej współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy warszawską słowacystyką oraz bańskobystrzycką polonistyką. Taką formę powinny gwarantować dwie umowy (Erasmus+ umowa oraz Bilateralna Umowa pomiędzy wspomnianymi Wydziałami), do których zawarcia dąży się od pierwszego udanego marcowego spotkania ubiegłego roku akademickiego na terenie Uniwersytetu Warszawskiego. Umowy te będą na przyszłość umożliwiać efektowną wymianę między pracownikami oraz studentami obu uczelni, a także rozwijać współpracę naukową, będącą nieodłączną częścią obydwóch placówek uczelnianych. Jednocześnie – co równie istotne – taka forma współpracy otwiera możliwości studentom, dając im w ten sposób możliwość integracji z rówieśnikami z kraju, którym się w ramach własnych orientacji filologicznych interesują, a tym samym jest okazją do oswajania się z kulturą i językiem polskim oraz słowackim w ich autentycznym środowisku, nawiązując przy tym kontakty i przyjaźnie z kolegami z zagranicy.

Nagrody za świetnie rozwiązaną grę miejską

Pierwsza część projektu „Bliżej Siebie”, odbyła się w ostatnim tygodniu marca 2022 roku na terenie Instytutu Slawistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytutu Słowackiego w Warszawie. Pracownicy obu instytutów w intensywnej współpracy z Instytutem Literatury Polskiej UW przygotowali dla polonistów z Bańskiej Bystrzycy ciekawy program zawierający mnóstwo interesujących komparatywnych wykładów polsko-słowackich, np. o toposie kolei w słowackiej i polskiej literaturze, dramacie polskim czy realiach społeczno-kulturowych w powieści Europy Środkowej i Zachodniej drugiej połowy XIX wieku. Wśród tematów tych nie zabrakło ani wykładów i warsztatów tłumaczeniowych, rozwijających przydatne i – z punktu widzenia obecnych zapotrzebowań rynku pracy także i mile widziane – przekładoznawcze kompetencje studentów filologii obcych. Obfity program naukowy urozmaicały również aktywności rozrywkowe, w ramach których słowaccy i polscy studenci mieli

możliwość przetestować swoją wiedzę na temat Polski i Słowacji w kwizie sąsiedzkim, bądź też obejrzeć ciekawy film polskiej produkcji *Serce miłości*.

Przygody tłumaczeniowej ciąg dalszy

W ramach drugiej części projektu pracownicy Instytutu Slawistyki Zachodniej i Południowej oraz Instytutu Literatury Polskiej wraz ze studentami słowacystyki i

bohemistyki Uniwersytetu Warszawskiego odbyli wizytę naukową w Katedrze Języków Słowiańskich Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy. Podczas trzech dni studenci razem z wykładowcami brali udział w zróżnicowanych typach warsztatów, wykładów, ćwiczeń, bardzo przydatnych wykładach słowacko-polskich dotyczących działalności polskich i słowackich instytutów, literatury czy socjokultury. Wydział Filozoficzny UMB jako jeden z liczących się w skali międzynarodowej ośrodków kształcenia tłumaczy równocześnie zorganizował dla warszawskich studentów warsztaty tłumaczeniowe, z czego jedną ze szczególnie ciekawych atrakcji okazało się tłumaczenie konsekutywne i symultaniczne w kabinach. Nie mniej ciekawe było szkolenie z pracy z programem tłumaczeniowym memoq, udostępnionym przez Katedrę Anglistyki i Amerykanistyki UMB. Program w Bańskiej Bystrzycy był bardzo obfity i różnorodny, o czym świadczy także wiele aktywności czekających na gości z Warszawy poza murami uniwersyteckimi. Studenci wraz z pedagogami odwiedzili m.in. Narodową Bibliotekę Naukową (Štátna vedecká knižnica), Muzeum Słowackiego Powstania Narodowego, Muzeum Instrumentów Ludowych czy Dom Jozefa Gregora Tajovskiego i Jozefa Murgáša. Oprócz tego mieli możliwość dowiedzieć się czegoś nowego o samym mieście przy rozwiązywaniu gry ulicznej, pośpiewać słowackie i czeskie piosenki w ramach karaoke, delektować się miejscowym specjałem o nazwie „štiarc“, czy rozkoszować się dech zapierającymi widokami Bańskiej Bystrzycy i otaczających ją łańcuchów górskich z Kalwarii w Tajovie.

Pierwsze dwie części projektu zaowocowały zarówno na szczeblu naukowo-dydaktycznym, jak i integracyjnym. W trakcie obydwu edycji projektu udało się spotkać pedagogom wspomnianych jednostek Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, podczas których jednomyślnie zadeklarowali chęć do współpracy naukowej i dydaktycznej, mającej na celu wspieranie ciągłego rozwoju tych placówek uniwersyteckich kształcących przyszłych polonistów i słowacystów. Jednocześnie pedagodzy wraz ze studentami tychże ośrodków zamierzają kontynuować rozbudowywanie i urozmaicanie ram oraz dominant naukowo-dydaktycznych projektu „Bliżej Siebie”, chcąc z niego zrobić wydarzenie cykliczne, odbywające się co roku zawsze po jednej lub drugiej stronie Tatr. Wielkim osiągnięciem będą umowy bilateralne, do których zawarcia obecnie obie instytucje uniwersyteckie intensywnie dążą.

Widok z Kalwarii w Tajovie

Mário Veverka

Inštitút stredoeurópskych štúdií Prešovskej univerzity v Prešove

Insytut Slawistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego

Instytut Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego

ORCID: 0000-0001-9736-6217

Słowa kluczowe: UW, polonistyka, slawistyka, Uniwersytet Mateja Bela, Bańska Bystrzyca

Autor: Mário Veverka